

ara fa cent anys

Tercer trimestre de 1898

La rutina fou la nota dominant durant aquests mesos i es tractaren els temes de sempre, principalment els relacionats amb la Hisenda i la recaptació d'impostos, així com la composició de la llista de quintos. Només una anella més en la llarga cadena de problemes amb l'aigua que prové del riu Glorieta, que es remunten fins a l'època medieval, i el seu ús per al regadiu de les terres i l'abastiment de la vila trencà la monotonia.

ADMINISTRACIÓ

Durant els mesos de juliol, agost i setembre tornem a ser testimonis del nomenament i el cessament de nous càrrecs dins el consistori, encara que aquesta vegada no es tracta de càrrecs públics, sinó de treballadors del servei municipal. D'aquesta manera, el 19 d'agost s'aprovaren els nomenaments dels guardes de camp per a la temporada d'estiu. Aquests van ser: Pròsper Altès Ollé, Rafael Torrell Llauredó, Joan Domingo Borrell, Joan Pedret Miró, Antoni Puig Molné i Llorens Fons Bové. El seu sou era de 14 pessetes setmanals. Continuem aquest tema, el dia 23 de setembre s'acordà fer noves gorres per als guardes de camp i l'agutzil, amb la idea de poder estrenar-les per la Festa Major.

De la mateixa manera, el 8 de setembre, l'alcalde, en Sebastià Xatruch, informà que s'havien designat la Sala d'Actes de l'Ajuntament i la Sala-escola de nenes de l'Hospital per constituir-hi les meses electorals del 1r i 2n districte, respectivament, per a les properes eleccions a Diputats provincials. El mateix alcalde i el primer tinent d'alcalde, Josep Gomis, en van ser els presidents.

HISENDA

Tots els processos impositius oberts, cèdules personals, contingut provincial de carn, repartiment de consums, repartiment de líquids, amillament, contribució rústica i urbana, etc. Continuen la seva evolució anual, malgrat la greu crisi econòmica que pateix la població. A principis del mes de juliol, el consistori s'assabentà que el recaptador i agent executiu provincial, Miquel Queral, així com els seus auxiliars, eren els encarregats del cobrament del contingut de la carn, fet que

obligà, d'aquesta manera, que tots els ajuntaments de la província es possessin en contacte amb ells per facilitar-los la feina.

Des de Tarragona, no deixaven de pressionar els membres del consistori perquè continuessin amb la tasca recaptadora. Així, el 19 d'agost, s'inicià, per part de l'Agència Executiva de la Diputació, un expedient de constrenyiment contra el municipi pels debits del contingent provincial de 1897-98. A més, tots els ajuntaments haurien de trametre cada mes un estat dels cobraments a la Delegació d'Hisenda. Perquè tota aquesta tasca no fos massa feixuga per als consistoris, la Diputació els aconsellà, mitjançant una circular, que s'acollissin a una moratòria que consistia en el pagament d'un interès del 2,5 % anual dels deutes. Però com que la condició prèvia per acollir-se a aquesta moratòria era el pagament de tot el contingent de 1898 i el municipi no estava en condicions de fer-ho, es desestimà. Malgrat tot, les autoritats de Tarragona no es dedicaren només a estirar-los les orelles, ja que també aprovaren el padró de cèdules personals presentat el trimestre anterior, així com la matrícula de subsidi industrial i el pressupost ordinari de 1898. Això no evità, però, que a finals de setembre, i amb la presència dels pèrits, es donés una relació dels deutors de la contribució rústica i urbana per designar quins haurien de respondre amb finques i quins serien declarats fallits.

El 29 de juliol es constituí la Junta Municipal d'Associats per a l'any econòmic 1898-99, i es realitzà un sorteig per determinar els vocals de la Junta. El resultat fou el següent:

-1a Secció: Domingo Andreu Carbó, Francesc Rubert Climent, Joan Andreu Lloberas i Sebastià Malapeira Banús.

-2a Secció: Antonio Porta Català, Francesc Puig Guardias i Gabriel Simó Llopis.

-3a Secció: Antonio Giné Pujol, Simeó Martorell Ribé i Pau Valldosera Català.

Finalment, el 19 d'agost, foren aprovats els comptes presentats pels industrials Gabriel Simó Isern i Joan Simó Masqué, fuster i manyà respectivament, pels treballs que, en nom de l'Ajuntament, havien realitzat durant tot l'any 1897. També s'aprovà el compte de medicaments per a les famílies pobres, presentat pel farmacèutic Gabriel Simó Llopis.

QUINTOS

A principis del mes de juliol, encara es tractaren qüestions relacionades amb el reemplaçament que s'havia iniciat sis mesos abans. En aquest cas, es tractà de dues instàncies presentades el dia 8. La primera la presentava en Joan Batet Molné i demanà l'excepció del seu fill, Antoni Batet Martí, amb l'al·legació

que el seu germà Joan ja servia a files. La segona la presentà el mossos Joan Bofarull i també demanava l'excepció, encara que per un motiu diferent, el seu pare, Antonio Bofarull, es trobava "inutilitzat". Els regidors acceptaren la primera instància, i el declararen exempt el 19 d'agost, mentre que la segona va ser tramesa a la Comissió Mixta de Reclutament de Tarragona.

Es nomenà el regidor Antonio Martí Serra, tal com ja va succeir un any abans (vegeu *Butlletí* 79), comissionat per a presentar a la 3a Regió Militar del Penedès la documentació i els quintos a la caixa de reclutament. Als mossos se'ls abonà les despeses del viatge.

URBANISME

Al llarg de tot el trimestre, l'assumpte que captà la major atenció i els majors esforços dels membres de l'Ajuntament s'inicià el 10 de juliol amb una sol·licitud, signada per diferents veïns, en què es demanava una inspecció del cabal de l'aigua dels rentadors de les Rodes i de l'abeurador del Portal de la Saura, ja que, segons ells, els propietaris situats al barranc de la Glorieta regaven les seves terres indègudament, aprofitant l'aigua a qualsevol hora i desviant-la del seu curs sense atènyer-se als drets adquirits ni a les adscripcions legals vigents, i això provocava una disminució del cabal dels rentadors i l'abeurador. Com veurem, però, més endavant en l'acord que es prendrà, el problema del rentador i l'abeurador, en el fons, era secundari i el més important era la manca d'aigua que els propietaris de la part inferior del poble tenien per poder regar.

Un cop realitzada la inspecció, el 17 de juliol, i en una sessió extraordinària, es confirmà la disminució del cabal de l'aigua i s'informà de l'expedient que n'elaborà la Comissió de Sanitat:

1. L'aigua que s'abocava era molt menor a l'habitual, malgrat no notar-se la sèquia.

2. La manca d'aigua la feia insuficient per al servei de rentador i abeurador i, si es continuava així, es podrien originar conflictes i perjudicis per a la salut dels veïns i, per tant, s'havien de prendre mesures urgents per posar les coses en el seu estat anterior.

3- La manca d'aigua era a causa de pertorbacions recents dels propietaris i arrendataris de les partides superiors, entre d'altres, Josep Cañellas Rodón i Ricard Balcells Bru que "han convertido en tierras de huerta lo que hasta ahora era de secano".

4- Des de temps remots el Comú d'Alcover havia estat en possessió, sense interrupció, de les aigües del Glorieta, i les utilitzava per al rentador públic de les Rodes i l'abeurador de la Saura, així com altres usos que s'haguessin sigut conve-

nients. Per demostrar-ho, s'adjuntaven amb l'expedient dos documents de caire històric: una escriptura de 1408, en què el comte de Prades, propietari de les aigües, confirmava tots els costums que tenien i havien tingut i practicat amb les aigües, fustes, pedres, arbres i matolls dins la seva jurisdicció, els Jurats i particulars de la vila d'Alcover; la segona era una escriptura de venda segons la qual Raimon Hernández i Folch de Cardona, senyor de les muntanyes de Prades, havia venut, el 1531, al Comú d'Alcover totes aquelles aigües del terme de Samuntà i Comtat de Prades pel preu de 200 lliures catalanes.

5. Qualsevol intent de corregir el curs de les aigües en el passat s'havia portat davant dels tribunals i s'havia guanyat la causa, com per exemple el 1790 quan l'Audiència de Barcelona obligà Felip Baldrich de Vallgornera a no canviar el curs sota pena de 50 lliures.

6. Immediatament, s'havien de suprimir les pertorbacions tancant les preses de Josep Cañellàs i Ricard Balcells, entre d'altres.

Cap a finals de setembre, l'alcalde anuncià, amb molta satisfacció, que s'havia arribat a un acord entre l'Ajuntament i els regants de la part superior i inferior del poble. Els propietaris de la part inferior comprarien a Ricard Balcells la seva heretat anomenada la Torreta i els altres regants es subjectarien a utilitzar l'aigua per regar el dia i l'hora que es determinés setmanalment. L'Ajuntament s'assegurava aigua corrent abundant al rentador i a l'abeurador.

El 29 de juliol s'informà que, segons una llei especial, la carretera provincial de Reus a Montblanc passava a ser de titularitat estatal.

ALTRES

Al llarg d'aquest trimestre, es realitzaren un total de vuit sessions, un nombre no gaire elevat si tenim en compte la tasca realitzada pel consistori des de la seva arribada a l'alcaldia el juliol de 1897. A més, d'aquestes sessions, quatre es realitzaren en segona convocatòria i tres van ser extraordinàries, amb la qual cosa, només es realitzà una sessió en primera convocatòria, la del 13 de juliol, un fet inusual.

F. X. SÁNCHEZ MESA